O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

Ro‘yxatga olindi
№ 2014.400297

2014 yil 20 iyun

Institut kengashining
2014 yil 22 avgustdagi
№1 sonlI qarori bilan
TASDIQLANGAN

«BANK STATISTIKASI»

fanining

O’QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100 000 – Gumanitar
	200 000 - Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq.
Ta’lim sohasi:	230 000 - Iqtisod.
Ta’lim yo’nalishi:	5230700 – “Bank ishi”
	5111000 – “Kasb ta’limi”(5230700 – “Bank ishi”)

Toshkent - 2014

Fanning o’quv dasturi Toshkent moliya institut kengashida muhokama etilgan va ma’qullangan.

Tuzuvchilar:

Ernazarov N.S. – TMI «Bank hisobi va audit» kafedrasi dotsenti

Boltaev T.Q. – TMI, «Bank hisobi va audit» kafedrasi katta o’qituvchisi

Qurbonov R.B. – TMI, «Bank hisobi va audit» kafedrasi o’qituvchisi

Taqrizchilar:

Toymuhammedov I. – TDIU, «Bank ishi» kafedrasi dotsenti, i.f.n. (turdosh OTMdan)

Toshmurodov Sh.M. – AT “Qishloqqurilish bank” boshqaruvi raisi, i.f.n., dots. (kadrlar buyurtmachisi)

Fanning o‘quv dasturi Toshkent moliya instituti O`quv-uslubiy Kengashida muhokama etilgan va tavsiya qilingan

(2014 yil 26 aprel 5-sonli bayonnoma)

Kirish

Ushbu dastur bank tizimi uchun iqtisodchilarni tayyorlashda etakchi nazariy fanlardan biri hisoblanadi. Unda bank statistikasining predmeti, metodi va vazifalari, banklarda statistikasini tashkil qilish, statistik izlanish asoslari va ko'rsatkichlar sistemasi, balans statistikasi, qisqa muddatli kreditlash statistikasi, naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasi, pul muomalasi statistikasi, kapital qo'yilmalarni moliyalashtirish va kreditlash statistikasi, jamg'arma ishlar statistikasi kabi masalalar ko'rib chiqiladi.

O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanni o'qitishdan maqsad – mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalash sharoitida respublikamizda yuqori malakali iqtisodchi mutaxassislarni tayyorlashni taqozo etadi

Fanning vazifasi – talabalarni bank va moliya tizimi qonuniyatlari, uni ijtimoiy takror ishlab chiqarishdagi tutgan o'rnini o'rgatishdan hamda ushbu sohalarda mustaqil ishlashga tayyorlashdan iborat

Fan bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmaga qo'yiladigan talablar

«Bank statistikasi» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

-unda Bank statistikasining predmeti, metodi va vazifalari. banklar statistikasini tashkil qilish, statistik izlanish asoslari va ko'rsatkichlar sistemasi, balans statistikasi qisqa muddatli kreditlash statistikasini *bilish kerak;*

- talaba naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasi, pul muomalasi statistikasi, kapital qo'yilmalarni moliyalashtirish va kreditlash statistikasi, jamg'arma ishlar statistikasi to'g'risida *ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.*

Bank statistikasini umumiy nazariyasi bilan bog'liqligi va farqlari, bank statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitida banklarda statistika ishlarini tashkil qilish muammolari to'g'risidagi *malakalarga ega bo'lishi kerak.*

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

«Bank statistikasi» fani institutda o'rganiladigan boshqa iqtisodiy fanlar bilan uzviy bog'liqdir.

«Bank statistikasi» fani o'quv rejasidagi maxsus fanlar, ya'ni «Bank ishi», «Pul mumalasi, kredit va moliya», «Tijorat banklari faoliyatini tahlili», «Bank auditi», «Banklarda buxgalteriya hisobining xalqaro standartlari» va boshqalar bilan uzviy bog'liq.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

O'zbekiston iqtisodiyotini boshqarishda bank va moliya tizimining tutgan o'rni beqiyosdir. Shuningdek, banklar statistikasini tashkil qilish, statistik izlanish asoslari va ko'rsatkichlar sistemasi, balans statistikasi qisqa muddatli kreditlash statistikasini muhim ahamiyatiga ega.

O'z navbatida, biznes va boshqaruv faoliyatida ish yuritadigan mutaxassislarga alohida talablar qo'yilganligi sababli, ushbu fan nazariy va amaliy fan hisoblanib, iqtisodiyotimizga malakali kadrlarni etkazib berishda muhim rol o'ynaydi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma'ruza va amaliy darslariga mos ravishda ilg'or pedagogik texnolgiyalardan foydalaniladi.

Talabalarning «Bank statistikasi» fanini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning

ilg’or va zamonoviy usullaridan foydlanish, yangi informatsion-pedagogik texnolgiyalarni tadbiq etish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o’zlashtirishda darslik, o’quv va uslubiy qo’llanmalar, ma’ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma’ruza, amaliy va laboratoriya darslarida mos ravishdagi ilg’or pedagogik texnolgiyalardan foydalaniladi Shuningdek, fanni o’zlashtirish jarayonida kompyuter texnikasidan foydalangan holda ba’zi qisqa muddatli kreditlash statistikasi, pul muomalasi statistikasi bilan bog’liq kompyuter dasturlari bilan tanishadilar. Fanning ba’zi mavzularini yoritishda audio va video texnikadan foydalaniladi.

Asosiy qism

Fanning nazariy mavzulari mazmuni

Bank statistikasining predmeti, metodi va tashkil qilinishi

Bank statistikasining predmeti va uning mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalash sharoitidagi ahamiyati. Bank statistikasining metodi.

Bank statistikasini statistikaning umumiy nazariyasi bilan bog’liqligi va farqlari. Bank statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitda banklarda statistik ishlarni tashkil qilish muammolari.

Bank statistikasi ko’rsatkichlari tizimi

Banklarda statistik izlanish asoslarini tashkil qilish. Statistik ko’rsatkichlarning asosiy turlari va ularga tavsifnoma. Bankning balans hisobotiga tavsifnoma. Tijorat banklari balansini statistik tahlil qilishning asosiy turlari. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko’rsatkichlari va ularga tavsifnoma.

Pul muomalasi statistikasi

Pul muomalasi statistikasining asosiy vazifasi va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishni tashkil qilish yo’llari. Pul muomalasi bo’yicha statistik hisobotlarni tuzishni tashkil qilish va uning asosiy turlari. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy

ko’rsatkichlari va unga tavsifnoma.

Naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasi

Naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishdagi muammolar. Naqd pulsiz hisob-kitoblar bo’yicha statistik hisobotlarni tashkil qilish va uning asosiy turlari. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko’rsatkichlari va unga tavsifnoma.

Kredit statistikasi

Qisqa muddatli kreditlash statistikasining asosiy vazifasi va mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalashdavrida hisobotlarni tuzish muammolari. Qisqa muddatli kreditlash bo’yicha tuziladigan hisobot turlari.

Banklarning investitsiya faoliyati statistikasi

Tijorat banklarining kapital qo’yilmalarni moliyalashtirish va uzoq muddatli kreditlash bo’yicha tuzadigan hisobotlari va ularni tuzishdagi muammolar. Hisobotlarni asosiy shakllari va ularga tavsifnoma. Hisobotlarni tahlil qilishda qo’llaniladigan asosiy ko’rsatkichlar va ularga tavsifnoma.

Jalb qilingan mablag’lar statistikasi

O’zbekiston Respublikasi Xalq banki tomonidan statistik hisobotlar majmuini tuzish muammolari va uning ijtiomiy-iqtisodiy ahamiyati. Xalq bankining jamg’armalar va boshqa operatsiyalari bo’yicha tuziladigan joriy va yillik hisobotlariga tavsifnoma.Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko’rsatkichlari va ularga tavsifnoma.

Amaliy mashg’ulotlarni tashkil etish bo’yicha ko’rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg’ulotlar mavzulari:

1. Banklarda statistik izlanish asoslarini tashkil qilish.
2. Statistik ko’rsatkichlarning asosiy turlari va ularga tavsifnoma.
3. Tijorat banklari balansini statistik tahlil qilishning asosiy turlari.

4. Qisqa muddatli kreditlash statistikasining asosiy vazifasi va mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalash davrida hisobotlarni tuzish muammolari.
5. Qisqa muddatli kreditlash bo'yicha tuziladigan hisobot turlari.
6. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko'rsatkichlari va ularga tavsifnoma.
7. Naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishdagi muammolar.
8. Naqd pulsiz hisob-kitoblar bo'yicha statistik hisobotlarni tashkil qilish va uning asosiy turlari.
9. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko'rsatkichlari va unga tavsifnoma.
10. Pul muomalasi statistikasining asosiy vazifasi va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishni tashkil qilish yo'llari.
11. Pul muomalasi bo'yicha statistik hisobotlarni tuzishni tashkil qilish va uning asosiy turlari.
12. Tijorat banklarining kapital qo'yilmalarni moliyalashtirish va uzoq muddatli kreditlash bo'yicha tuzadigan hisobotlari va ularni tuzishdagi muammolar.
13. O'zbekiston Respublikasi Xalq banki tomonidan statistik hisobotlar majmuini tuzish muammolari va uning ijtiomiy-iqtisodiy ahamiyati.
14. Xalq bankining jamg'armalar va boshqa operatsiyalari bo'yicha tuziladigan joriy va yillik hisobotlariga tavsifnoma.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, ishchi o'yinlar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha talabalar bilimlarni o'zlashtirish va mustahkamlash, tarqatma materiallar asosida bilimlarni o'zlashtirish, ilmiy maqolalar va tezislardan foydalanish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, qonun, qaror, me'yoriy-huquqiy xujjatlardan foylanish va boshqalar tavsiya etiladi.

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta'lim talabalar uchun majburiy o'quv mashg'uloti hisoblanadi va

rejali xususiyatga ega. Mustaqil ta’limning mavzulari talabalar uchun mustaqil o’rganishlari shart bo’lgan ma’ruzalar va amaliy mashg’ulotlardan tashkil topgan. U talabalarning nazariy bilimlarini mustahkamlash va kengaytirishga, o’qitilayotgan va o’tilgan mavzularni kengroq va chuqurroq o’rganishga hamda dunyoqarashini yanada kengaytirishga yordam beradi. Shuningdek, mustaqil ta’limga mo’ljallangan topshiriqlar (mavzular) ma’ruzalar mavzulari, amaliy, bitiruv malakaviy ishlarini yozishga tayyorgarlik ko’rishga qaratilgan. Bundan tashqari, talabalar ayrim nazariy mavzularni o’quv adabiyotlari yordamida mustaqil o’zlashtirishlari natijasida, referat yoki ilmiy maqolalar tayyorlashlari mumkin, hamda ilmiy amaliy konferentsiyalarda ilmiy ma’ruzalar qilishlari mumkin.

Mustaqil ta’limni tashkil etishning shakli bo’lib, qo’yidagilar hisoblanadi: ma’lumotlarni jadvallarda aks ettirish, ko’rsatkichlar tizimidan foydalanish, grafiklarda aks ettirish, slaydlar ko’rinishida belgilash, ko’rgazmali qurollarda aks ettirish va boshqalar.

Mustaqil ta’limni tashkil etishning mazmuni bajariladigan mavzular bo’yicha savolnomalar tuzish, qo’yilgan savollarga keng adabiyotlardan foydalangan holda yozma tarzda javob berish, qonun, qaror, me’yoriy xujjatlardan foydalanish, har bir mavzu bo’yicha muammoli masalalarni hal qilish yo’llarini bayon qilish, tavsiyalar berish hamda takliflar ishlab chiqish.

Tavsiya etilgan mustaqil ta’lim mavzulari:

1. Bank statistikasining predmeti va uning mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalash sharoitidagi ahamiyati.
2. Bank statistikasining metodi.
3. Bank statistikasini statistikaning umumiy nazariyasi bilan bog’liqligi va farqlari.
4. Bank statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitda banklarda statistik ishlarni tashkil qilish muammolari.

5. Banklarda statistik izlanish asoslarini tashkil qilish.
6. Statistik ko’rsatkichlarning asosiy turlari va ularga tavsifnoma.
7. Bankning balans hisobotiga tavsifnoma.
8. Tijorat banklari balansini statistik tahlil qilishning asosiy turlari.
9. Qisqa muddatli kreditlash statistikasining asosiy vazifasi va mamlakat iqtisodiyotining modernizatsiyalash davrida hisobotlarni tuzish muammolari.
10. Qisqa muddatli kreditlash bo’yicha tuziladigan hisobot turlari.
11. Hisobotlarni tahlil qilishning asosiy ko’rsatkichlari va ularga tavsifnoma.
12. Naqd pulsiz hisob-kitoblar statistikasining asosiy vazifalari va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishdagi muammolar.
13. Naqd pulsiz hisob-kitoblar bo’yicha statistik hisobotlarni tashkil qilish va uning asosiy turlari.
14. Pul muomalasi statistikasining asosiy vazifasi va hozirgi sharoitda hisobotlar tuzishni tashkil qilish yo’llari.
15. Pul muomalasi bo’yicha statistik hisobotlarni tuzishni tashkil qilish va uning asosiy turlari.
16. Tijorat banklarining kapital qo’yilmalarni moliyalashtirish va uzoq muddatli kreditlash bo’yicha tuzadigan hisobotlari va ularni tuzishdagi muammolar.
17. Jamg’arma ishlari statistikasi
18. O’zbekiston Respublikasi Xalq banki tomonidan statistik hisobotlar majmuini tuzish muammolari va uning ijtiomiy-iqtisodiy ahamiyati.
19. Xalq bankining jamg’armalar va boshqa operatsiyalari bo’yicha tuziladigan joriy va yillik hisobotlariga tavsifnoma.

Dasturning informatsion-uslubiy ta’minoti

Mazkur fanni o’qitish jarayonida ta’limning zamonaviy (xususan, interfaol) metodlari, pedagogik va axborot-kommunikatsiya (mediata’lim, amaliy dastur paketlari, prezentatsion, elektron-didaktik) texnologiyalari va zamonaviy komp’yuter texnologiyalarini qo’llash nazarda tutiladi..

Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

1. Салин В.И. и другие Макроэкономическая статистика. Учебное пособие. 2-е издание, испр., -М: Дело, 2005.
2. Экономичекская статистика Учебник под. ред. Ю.Н. Иванова – М.: Инфра-М, 2007.
1. Xamraev M., Shodiev X. Moliyaviy statistika. -T.: Abu Ali ibn Sino, 2002.
2. Шеремет А.Д. Финансовый анализ в коммерческом банке. –М.: Финансы и статистика, 2005.
3. Муругова И.А. «Банковская статистика» Учеб. Пособие. 2010.
4. Ernazarov N «Bank statistikasi». - T. "TMI" 2000 y.
5. Муругова И.А. «Операцион техника и учет банка» Учеб. Пособие. 2010.г
6. M.Sh.Zokirova Bank statistikasi . -T.: "Moliya" -2009 y

Qo'shimcha adabiyotlar.

7. Дмитрева И. Бухгалтерский учет и аудит. -М., 2005.
8. Колесников В.И., Красавина А.П. Банковское дело. -М., 2007.
9. Лаврушин О.И.Банковское дело. -М., 2011.
10. O'zbekiston Respublikasi banklarida statistik hisobotlarni tuzish qoidasi. 227; 18-may 2007.
11. Mullajonov F.M. O'zbekiston Respublikasida bank tizimi. -T., 2011.
12. "Markaziy bank pul – kredit va monetar siyosatining 2014 yilga mo'ljallangan asosiy yo'nalishlari" "Bozor, pul va kredit" jurnali 2014 yil 1 – son.
13. Internet saytlari:

    http//www.bfa.uz

    http//www.uba.uz

http// www.stat.uz

http//www.cbu.uz

http//www.agrobank.uz

http//www.ipotekabank.uz